

3.1.2. Lovens anvendelse på voldgift, hvor sædet ikke er i Danmark, eller hvor sædet ikke er fastlagt (lovudkastets § 1, stk. 3 og 4)

Efter lovudkastets § 1, stk. 3, finder enkelte af lovudkastets regler også anvendelse på voldgift, der finder sted i udlandet, og voldgift, hvor sædet endnu ikke er fastlagt. Det drejer sig om lovudkastets § 2, stk. 2, om retssager, der anlægges om den materielle tvist mellem parterne, efter at tvisten er indbragt for en voldgiftsret. Det drejer sig endvidere om lovudkastets § 7 om retssager, der anlægges om den materielle tvist mellem parterne, før voldgiftsretten har truffet afgørelse. Det drejer sig desuden om lovudkastets § 8 om domstolenes iværksættelse af foreløbige retsmidler og om lovudkastets § 26 om domstolenes bistand til optagelse af bevis.

Efter lovudkastets § 1, stk. 4, kan domstolene ved voldgift, hvor sædet endnu ikke er fastlagt, udøve de beføjelser, de er tillagt efter visse af lovudkastets bestemmelser. Det drejer sig om § 9 om etablering af voldgiftsretten, § 11 om behandling af habilitetsindsigelser mod en voldgiftsdommer og § 12 om ophør i øvrigt af hvervet som voldgiftsdommer.

Retsplejerådet kan tiltræde, at voldgiftslovens regler om forholdet til retssager, der anlægges om den materielle tvist mellem parterne, om domstolenes iværksættelse af foreløbige retsmidler og om domstolenes bistand til optagelse af bevis skal finde anvendelse på al voldgift, jf. lovudkastets § 1, stk. 3. Retsplejerådet bemærker i den forbindelse, at de foreslåede regler herom ikke *tillægger* danske domstole nogen kompetence, som de ikke besidder i forvejen, men alene *begrænser* danske domstoles kompetence (lovudkastets § 2, stk. 2, § 7 og § 26) henholdsvis præciserer, at eksistensen af en voldgiftsaftale *ikke berører* danske domstoles kompetence i relation til foreløbige retsmidler (lovudkastets § 8).

Retsplejerådet kan endvidere tiltræde, at danske domstole bør kunne yde bistand til etablering af en voldgiftsret og bør kunne behandle habilitetsindsigelser mod en voldgiftsdommer og andre spørgsmål om ophør af hvervet som voldgiftsdommer, når voldgiftens sæde endnu ikke er fastlagt, jf. lovudkastets § 1, stk. 4. Efter Retsplejerådets opfattelse bør danske domstoles kompetence i denne henseende imidlertid ikke alene bero på, at en part indbringer spørgsmålet

for en dansk domstol, men der bør stilles krav om en vis tilknytning til Danmark.

De tilsvarende norske, engelske og tyske regler indeholder et tilknytningskrav. De norske og tyske regler er begrænset til tilfælde, hvor sagsøger eller sagsøgte har forretningssted eller sædvanligt opholdssted i Norge henholdsvis Tyskland. De engelske regler kræver, at det »by reason of a connection with England ... is appropriate«, at engelske domstole udøver kompetence.

Retsplejerådet har overvejet, hvordan et sådant tilknytningskrav bør udformes. En mulighed ville være at stille krav om, at der – bortset fra voldgiftsaftalen – ville være værning i Danmark for den materielle tvist mellem parterne. For denne løsning taler bl.a., at der hermed anvendes et kendt regelsæt, og at danske domstole hermed inddrages i situationer, hvor de i forvejen potentielt kunne blive inddraget, nemlig hvis voldgiftsaftalen viser sig at være ugyldig eller uigennemførlig, således at tvisten må indbringes for domstolene i stedet for. Imod denne løsning kan anføres, at det i en international tvist undertiden kan være vanskeligt at afgøre, om der er værning i Danmark, og at det vil være lidet hensigtsmæssigt, hvis en anmodning om bistand til etablering af en voldgiftsret mv. forudsætter en vanskelig og tidkrævende behandling af et værningsspørgsmål.

En anden mulighed vil være at anvende et mere vagt kriterium, såsom at »det ud fra sagens tilknytning til Danmark og omstændighederne i øvrigt findes rimeligt«, at danske domstole inddrages i forbindelse med voldgiftsrettens etablering mv. En sådan regel vil give en dansk domstol, der modtager en anmodning om bistand, mulighed for ud fra forholdene i den konkrete sag at skønne over, om anmodningen bør imødekommes.

Advokatrådets arbejdsgruppe har over for Retsplejerådet erklæret sig enig i, at der bør være et tilknytningskrav. Arbejdsgruppen har i den forbindelse udtrykt præference for den norsk/tyske løsning frem for den engelske.

Retsplejerådet foreslår på den baggrund, at tilknytningskravet udformes som et krav om, at mindst en af parterne skal have hjemting i Danmark.

Retsplejerådet har endvidere overvejet, om det er hensigtsmæssigt at fokusere på *domstolenes* beføjelser efter de pågældende bestemmelser i lovudkastet fremfor på bestemmelserne som så-